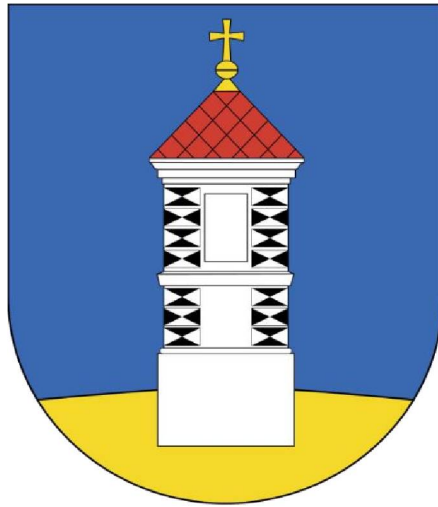

MESTSKÁ ČASŤ KOŠICE – SÍDLISKO ŤAHANOVCE

Materiál na rokovanie Miestneho zastupiteľstva
mestskej časti Košice-Sídliisko Ťahanovce

Bod rokovania	6.	
Názov materiálu	Archeologický výskum okolia historickej pamiatky – renesančný stĺp Božie muky	
Dátum rokovania	21. jún 2023	
Predkladateľ	PhDr. PaedDr. Uršula Ambrušová, PhD., MBA poslankyňa miestneho zastupiteľstva	Podpis
Spracovateľ	PhDr. PaedDr. Uršula Ambrušová, PhD., MBA poslankyňa miestneho zastupiteľstva	Podpis
Dôvod predloženia	Znenie § 14 ods. 3 písm. c) zákona číslo 401/1990 Zb. o meste Košice v platnom znení	

Návrh na uznesenie:

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Košice-Sídlisko Ťahanovce

schvaľuje

- a) vykonanie archeologického výskumu „Zisťovací výskum Ťahanovce – murovaný stĺp“
- b) financovanie archeologického výskumu „Zisťovací výskum Ťahanovce – murovaný stĺp“ z rozpočtu mestskej časti Košice-Sídlisko Ťahanovce vo výške 2.500 eur

Dôvodová správa:

Zámerom archívneho historického výskumu, ktorý začal v októbri 2016 a ukončený bol v júni 2017 bolo zmapovať vznik, dôvod výstavby a zrekonštruovať históriu dejín k murovanému stĺpu na Ťahanovciach, ktorý je hlavným motívom erbu Mestskej časti Košice – Sídlisko Ťahanovce. Zdrojovým materiálom pri výskume boli zachované písomné pamiatky, archívne dokumenty, kartografický materiál, články z dobových novín a fotografie. Bádanie prebiehalo v niekoľkých pamäťových a fondových inštitúciách ako Arcibiskupský archív Košickej arcidiecézy, Archív mesta Košice, Štátny archív v Košiciach, Katastrálny archív Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Katastrálny odbor Okresného úradu Košice, Štátny archív v Prešove - Nižná Šebastová. Skúmaná problematika bola tiež konzultovaná s domácimi i zahraničnými odborníkmi.

Na základe získaných poznatkov z archívneho výskumu s istotou konštatujeme, že skúmaný nehnuteľný objekt bola účelovo postavená drobná sakrálna stavba, zvaná Božie muky.¹ Jej existenciu dokážeme na základe písomných prameňov zdokumentovať už v roku 1782. Najstaršou doloženou písomnou zmienkou s jej konkrétnym pomenovaním ako „*columna vero murata*,” čiže murovaný stĺp je z roku 1811. Dôležitou informáciou bolo zistenie na základe umeleckohistorického posúdenia a pamiatkového prieskumu predmetnej stavby, že jej pôvod by mohol naznačovať datovanie zo 17. storočia. Tým sa potvrdilo, že ide skutočne o vzácnu historickú pamätihodnosť v našom katastrálnom území. Odborná pochybnosť však zostala v súvislosti s údajným pochovaním poľských dobrovoľníkov v decembri 1848 „v blízkosti“ našej pamätihodnosti, preto je iniciovaný archeologický výskum, ktorý by túto hypotézu mohol potvrdiť, resp. vyvrátiť. Od sondážneho archeologického výskumu je tiež možné očakávať aj rôzne archeologické nálezy, ako sú mince, črepy, nástroje, kostrové pozostatky a iné keďže v minulosti v tejto oblasti viedla dôležitá obchodná cesta. Je preto možné predpokladať, že tento archeologický výskum prinesie pozitívny výsledok a obohatí históriu našej mestskej časti. Spomínaný archeologický výskum by mali vyhotoviť archeológovia Mgr. Mária Kundrátová a Mgr. Ján Rákoš, odborní pracovníci Východoslovenského múzea v Košiciach. Cenová ponuka na vykonanie archeologického výskumu je 2.500 €. Súčasťou výslednej ceny je realizácia archeologického výskumu, vyhotovenie nálezovej správy, odborné spracovanie nájdených predmetov, reštaurovanie a konzervácia archeologických nálezov. O výsledkoch výskumu budú obyvatelia mestskej časti informovaní v miestnych médiách ako Ťahanovské noviny, FB mestskej časti, web stránka mestskej časti Košice – Sídlisko Ťahanovce.

Spracovala: PhDr. PaedDr. Uršula Ambrušová, PhD., MBA

¹ Výsledky výskumu vid'. Ambrušová, Uršula: *Ťahanovská legenda. The Ťahanovce legend*. Košice, 2018, 104 s.